

УДК 911.3

DOI <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.13.2025.14>

МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ

Н. І. Колосівський¹

Культурна галузь відіграє одну із провідних ролей у формуванні світогляду, національної ідентичності, суспільних цінностей та соціальної згуртованості. З огляду на її значущість у житті людини постає потреба в систематичному науковому дослідженні цієї сфери. Обрана тема є особливо актуальною в умовах збройної російської агресії проти України.

Мета статті – провести аналіз динаміки та сучасного стану мережі закладів культури Чернівецької області. Методи дослідження: аналіз, синтез, описовий, узагальнення, моделювання, картографічний, порівняльно-географічний, статистичний, математичний.

Проаналізовано динаміку кількості закладів культури Чернівецької області та забезпеченості ними населення за 2013–2023 роки. Виявлено переважно скорочення мережі таких закладів. Розглянуто сучасний стан інфраструктури культурно-мистецької сфери, яка включає: бібліотеки, клубні заклади, демонстраторів фільмів, мистецькі школи, музеї, театри, філармонію, архіви тощо. Розраховано коефіцієнти локалізації та територіальної концентрації окремих закладів культури на рівні територіальних громад регіону. Результати розрахунків свідчать про нерівномірний розподіл закладів по території. До громад Чернівецької області з найнижчими значеннями інтегрального коефіцієнта локалізації закладів культури (щодо чисельності населення) відносимо Чернівецьку, Чагорську, Чудейську, Боянську та Магальську громади. Найнижчий рівень територіальної концентрації закладів (щодо площі території) спостерігається в Селятинській, Берегометській, Чудейській, Боянській і Магальській громадах. Водночас найвищі показники локалізації закладів культури характерні для Вижницької, Конятинської, Вікнянської, Усть-Путильської та Брусницької громад, а територіальної концентрації – для Новодністровської, Чернівецької, Вижницької, Неполоковецької та Кострижівської громад.

Ключові слова: соціальна інфраструктура, соціальна сфера, культура, мережа закладів культури, децентралізація, територіальні громади, Чернівецька область.

¹ аспірант кафедри географії України та регіоналістики
(Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці)
e-mail: kolosivskiy.nazarii@chnu.edu.ua
ORCID: 0009-0005-8821-9772

NETWORK OF CULTURAL INSTITUTIONS OF CHERNIVTSI OBLAST: SOCIO-GEOGRAPHICAL ANALYSIS

N. I. Kolosivskyi

The cultural sector plays one of the leading roles in shaping worldview, national identity, societal values and social cohesion. Given its significance in human life, there is a need for systematic scientific research in this area. The chosen topic is especially relevant in the context of Russia's armed aggression against Ukraine.

The purpose of the article is to analyze the dynamics and current state of the network of cultural institutions in Chernivtsi Oblast. Research methods: analysis, synthesis, descriptive, generalization, modeling, cartographic, comparative-geographical, statistical, mathematical.

The article analyzes the dynamics of the number of cultural institutions in Chernivtsi Oblast and the provision of the population with them during the period 2013–2023. A reduction in the network of such institutions is predominantly observed. The current state of the infrastructure of the cultural and artistic sphere, which includes libraries, club institutions, film screening venues, art schools, museums, theaters, philharmonic hall, archives, etc., is examined. The coefficients of localization and territorial concentration of individual cultural institutions at the level of territorial communities (hromadas) of the region are calculated. The results of the calculations indicate an uneven distribution of institutions across the territory. The hromadas of Chernivtsi Oblast with the lowest values of the integral coefficient of localization of cultural institutions (relative to the number of the population) include Chernivtsi, Chahor, Chudei, Boiany and Mahala hromadas. The lowest level of territorial concentration of institutions (relative to the area of the territory) is observed in Seliatyn, Berehomet, Chudei, Boiany and Mahala hromadas. At the same time, the highest rates of localization of cultural institutions are characteristic of Vyzhnytsia, Koniatyn, Vikno, Ust-Putyla and Brusnytsia hromadas, and the highest rates of territorial concentration are characteristic of Novodnistrovsk, Chernivtsi, Vyzhnytsia, Nepolokivtsi and Kostryzhivka hromadas.

Key words: social infrastructure, social sphere, culture, network of cultural institutions, decentralization, territorial communities (hromadas), Chernivtsi Oblast.

Вступ

Важливим складником соціальної інфраструктури є мережа закладів культури. Основна її функція полягає в наданні населенню якісних культурних послуг. Заклади культури, як осередки духовного, освітнього та соціального життя, сприяють розвитку творчого потенціалу суспільства, збереженню культурної спадщини, розвитку туризму, підвищенню конкурентоспроможності регіону, створенню робочих місць, зміцненню соціальних відносин тощо. Однак ефективність їхньої діяльності значною мірою залежить від їхньої територіальної організації, доступності та відповідності потребам населення.

Проблематика формування, функціонування та розвитку сфери культури висвітлена в низці наукових праць. І.І. Косташук за допомогою рейтингової оцінки визначив територіальні відмінності в забезпеченості населених пунктів і населення закладами культури в Чернівецькій області (Косташук, 2011). С.І. Задворний розглянув суспільно-географічні аспекти децентралізації та її вплив на функціонально-компонентну, організаційно-управлінську та функціонально-територіальну структури культурно-мистецької сфери Хмельницької області

(Задворний, 2016а). Сучасний стан базової мережі закладів культури Тернопільської міської територіальної громади розкрито у праці (Задворний, 2021). О.Г. Заячук проаналізувала компонентну структуру закладів культури Чернівецької області, основні тенденції та просторові відмінності їх функціонування (Заячук, 2013). Г.О. Ламекіна дослідила комплекс культури Дніпропетровської області, його місце в загальнодержавному вимірі (Ламекіна, 2016). І.В. Черняк приділила увагу трансформації мережі публічних бібліотек під впливом реформи децентралізації (Черняк, 2022). У роботі І.І. Косташука, Р.В. Кісіля розроблено класифікацію музеїв за різними критеріями, проаналізовано музейну мережу територіальних громад Чернівецької області, з'ясовано місце музеїв в етнокультурному розвитку поліетнічного регіону (Косташук і Кісіль, 2021). Культурній галузі присвячені дисертації (Кісіль, 2002; Флінта, 2005; Моштакіна, 2011; Ситар, 2012; Задворний, 2016b) та інші.

У сучасних умовах децентралізації та широкомасштабного російського вторгнення постає необхідність в аналізі наявної мережі закладів культури регіонів України. Нерівномірність їх розміщення, брак фінансування, застаріла матеріально-технічна

база та низька якість послуг створюють суттєві виклики, які потребують комплексного подолання. Суспільно-географічні дослідження допоможуть виявити сильні та слабкі сторони, проблеми та перспективи розвитку, просторові диспропорції, оцінити рівень забезпеченості культурними послугами, а також розробити рекомендації щодо оптимізації культурної інфраструктури. Усе це сприятиме ухваленню обґрунтованих управлінських рішень, упровадженню інновацій, збалансованому розвитку та підвищенню якості життя.

Метою дослідження є проведення аналізу динаміки та сучасного стану мережі закладів культури Чернівецької області. Відповідно до мети були поставлені такі завдання:

- проаналізувати динаміку кількості закладів культури та забезпеченості ними населення Чернівецької області у 2013–2023 рр.;
- розглянути сучасний стан мережі закладів культури регіону;
- виявити відмінності в розвитку та розміщенні закладів культури на рівні територіальних громад Чернівецької області.

Матеріал і методи

Під час проведення дослідження було використано загальнонаукові та конкретно-наукові методи. Перша група методів включає такі: аналіз і синтез, описовий, узагальнення, моделювання тощо. Серед конкретно-наукових методів використовувалися такі: картографічний, порівняльно-географічний, статистичний, математичний. Інформаційною базою дослідження були матеріали Головного управління статистики в Чернівецькій області, різні літературні й інтернет-джерела.

Результати та їх обговорення

За період 2013–2023 рр. у сфері культури Чернівецької області відбулися помітні зміни. На 42 одиниці, або 10,4%, зменшилася кількість бібліотек – із 402 (59 – у міських поселеннях, 343 – у сільській місцевості) до 360 (47 і 313 відповідно). Забезпеченість населення бібліотеками знизилася із 4,43 до 4,03 на 10 тис. осіб (рис. 1). Показники забезпеченості розраховано до 2022 р., оскільки дані про чисельність населення в наступних роках відсутні. 360 публічних бібліотек Чернівецької області, які функціонували у 2023 р., за юридичним статусом поділяються на: бібліотеки – 106 (29,4%), відокремлені структурні підрозділи бібліотек (філії) – 186 (51,7%), структурні підрозділи

інших закладів культури – 52 (14,4%), публічно-шкільні бібліотеки – 2 (0,6%), відокремлені структурні підрозділи публічно-шкільних бібліотек – 14 (3,9%). З усіх бібліотек 2 (0,6%) були обласними, 45 (12,5%) – міськими та селищними, 313 (86,9%) – сільськими. 10 бібліотек, або 2,8%, призначені для дітей. Якщо розглядати стан приміщень та матеріально-технічної бази бібліотек, то 107 (29,7%) мають приміщення, до яких забезпечено безперешкодний доступ користувачів, 145 (40,3%) – копіювально-розмножувальну техніку, 32 (8,9%) – мультимедійне обладнання, 16 (4,4%) – проектори й екрани, 171 (47,5%) – комп'ютери, 125 (34,7%) – комп'ютери з доступом до мережі «Інтернет» (Мережа ..., 2024). Інформаційні послуги населенню надають також 25 бібліотечних пунктів. Важливо зазначити, що в 95 (22,8%) населених пунктах області немає стаціонарних бібліотек, а в 70 (16,8%) – бібліотечні послуги взагалі не надаються. 152 бібліотеки в 16 територіальних громадах об'єдналися у модель «Публічна бібліотека з філіями»; 41 бібліотека (3 громади) перебуває у складі централізованої бібліотечної системи; 16 бібліотек (2 громади) реорганізовано в публічно-шкільні заклади; 43 бібліотеки (9 громад) – структурні підрозділи центрів культурних послуг; 105 бібліотек (21 громада) перебувають у стані реорганізації (Проект ..., 2025).

Упродовж досліджуваного періоду суттєво скоротився бібліотечний фонд. Якщо у 2013 р. він налічував 5 837 тис. примірників, то у 2023 р. – 4 219 тис., з яких 2 450 тис. – у сільській місцевості. Відповідно показник забезпеченості населення бібліотечним фондом зменшився від 643 примірників на 100 осіб до 537, або на 16,5%. Забезпеченість міських жителів зменшилася на 12,0%, а сільських – на 19,3% (рис. 2). Питома вага книжок і журналів українською мовою становила 55% від усього бібліотечного фонду. У 2023 р. до бібліотек Чернівецької області надійшло 20,11 тис. примірників, з яких 18,75 тис. українською мовою. Водночас вибуло 513,89 тис. примірників, з них 147,88 тис. українською мовою, 352,5 тис. російською (Мережа ..., 2024).

Мережа клубних закладів регіону скоротилася із 387 до 375 (–4 у міських поселеннях і –8 у сільській місцевості), а забезпеченість ними населення – із 4,27 до 4,24 на 10 тис. осіб (див. рис. 1). До закладів культури клубного типу відносимо народні доми, будинки

культури, будинки народної творчості та дозвілля, будинки фольклору, клуби, центри культури та дозвілля, центри традиційної культури, палаци культури та мистецтв тощо. Кількість місць у цих закладах також знижувалася – з 98 тис. у 2013 р. до 91 тис. у 2023 р. (–7,1%). Щодо показників забезпеченості, то можемо спостерігати їх зменшення від 10,8 місця на 100 осіб до 10,2 (–5,4%). Основне скорочення припало на сільські населені пункти (–8 тис. місць загалом та –1 місце в розрахунку на 100 осіб), тоді як у міських поселеннях можна простежити незначне зростання показників (рис. 3). У клубних закладах Чернівецької області працюють 2 179 аматорських формувань. 1 творчий колектив має звання заслуже-

ного, 23 – зразкові, 114 – народні аматорські (Проект ..., 2025).

За 2013–2023 рр. більш ніж у 7 разів зменшилася кількість демонстраторів фільмів – з 81 (17 у міських поселеннях і 64 у сільській місцевості) до 11 (6 і 5 відповідно). Забезпеченість ними населення у 2022 р. становила 0,13 на 10 тис. осіб, що на 84,9% менше, ніж у 2013 р. (рис. 4).

Попередніми роками, незважаючи на деяке скорочення мережі музичних (–6) і художніх (–1) шкіл, простежуються тенденції до збільшення кількості та забезпеченості населення мистецькими школами, що пов'язано з утворенням 16 шкіл мистецтв (рис. 4). Початковою мистецькою освітою охоплено приблизно 7 тис. учнів,

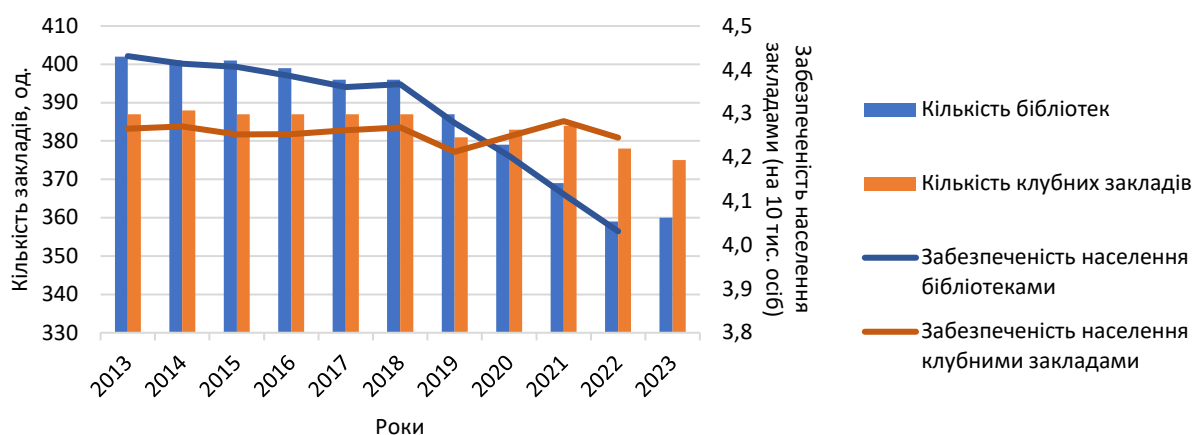

Рис. 1. Динаміка кількості бібліотек і клубних закладів і забезпеченості ними населення Чернівецької області за 2013–2023 рр. (складено за (Ротарь, 2015; Сарчинська, 2018, 2021, 2024))

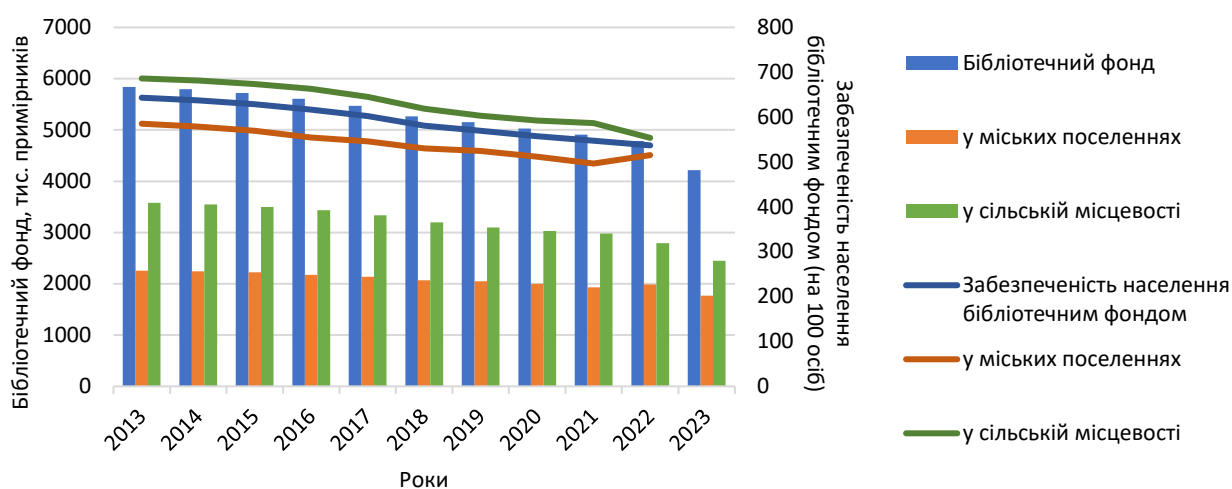

Рис. 2. Динаміка бібліотечного фонду та забезпеченості ним населення Чернівецької області за 2013–2023 рр. (складено за (Ротарь, 2015; Сарчинська, 2018, 2021, 2024))

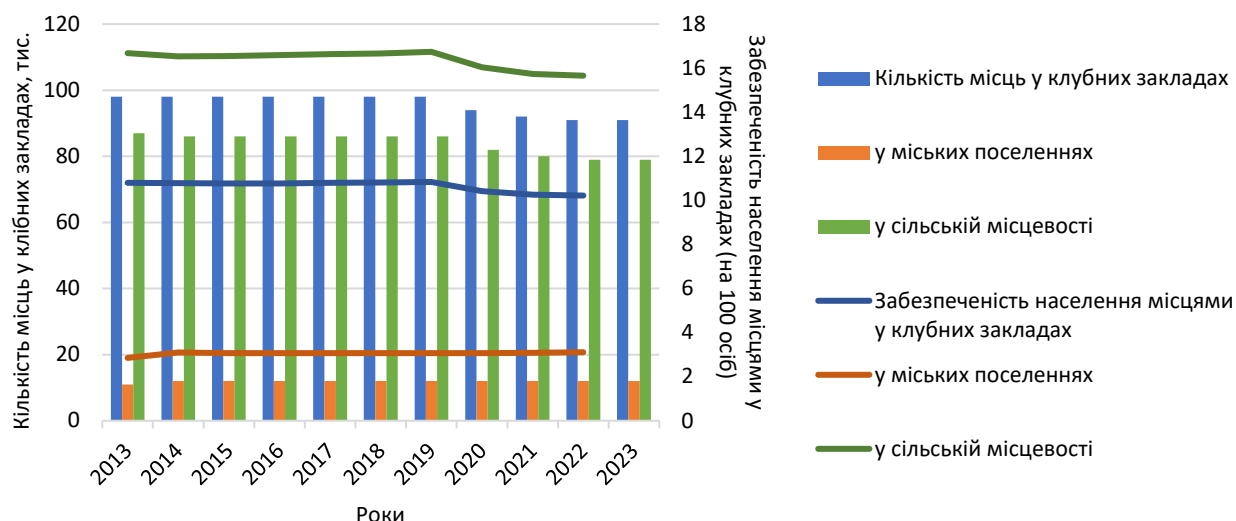

Рис. 3. Динаміка кількості місць у клубних закладах і забезпеченості ними населення Чернівецької області за 2013–2023 рр. (складено за (Ротарь, 2015; Сарчинська, 2018, 2021, 2024))

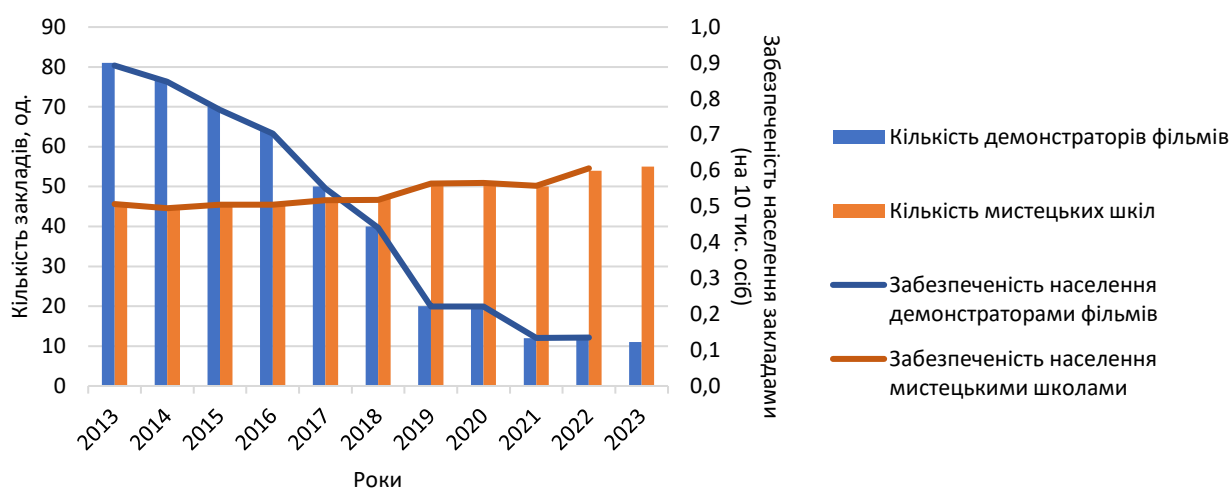

Рис. 4. Динаміка кількості демонстраторів фільмів і мистецьких шкіл та забезпеченості ними населення Чернівецької області за 2013–2023 рр. (складено за (Ротарь, 2015; Сарчинська, 2018, 2021, 2024))

які можуть продовжити здобуття мистецької освіти в системі фахової передвищої освіти, зокрема в Чернівецькому обласному фаховому коледжі мистецтв імені Сидора Воробкевича (Проект ..., 2025).

У Чернівецькій області діють 152 музеї, з яких 10 – комунальні, 1 – приватний, 141 – громадський. Серед музеїв комунальної форми власності найбільш поширеними є історичні. Таких музеїв налічується 4 одиниці. Окрім того, є 2 музеї комплексного профілю, 1 – художнього, 1 – мистецького та 2 – іншого типу. Загальна кількість експо-

натів основного фонду – 165 443. В області функціонують також 2 професійні театри (Чернівецький академічний обласний український музично-драматичний театр імені Ольги Кобилянської та Чернівецький академічний обласний театр ляльок) і філармонія (Чернівецька обласна філармонія імені Дмитра Гнатюка) (Проект ..., 2025).

Архівні установи Чернівецької області налічують 7 322 фонди та 2 148,4 тис. одиниць зберігання документів на паперовій основі. Головним закладом у регіоні є Державний архів Чернівецької області. У ньому зібрано

документи з XV ст. до сучасності. У його 18 архівосховищах зберігається 4 148 фондів (1 502,7 тис. одиниць зберігання) документів Національного архівного фонду на паперовій основі, з яких 4 104 фонди та 1 497,3 тис. одиниць зберігання управлінської документації, 44 фонди та 3,3 тис. одиниць зберігання документів особового походження, 2,1 тис. одиниць зберігання науково-технічної документації; 66,4 тис. одиниць обліку фотодокументів; 14,3 тис. одиниць обліку кінодокументів; 1,9 тис. одиниць обліку фонодокументів; 175 одиниць обліку відеодокументів; 1 одиниця обліку електронних інформаційних ресурсів. Окрім цього, зберігається 86 фондів (49,6 тис. одиниць зберігання) з кадрових питань. Також у даному архіві налічується 28 965 книг і брошур, 3 530 спеціальних видань (креслення, карти, плакати, листівки тощо), 3 438 річних підшивок газет і 824 річних комплектів журналів. Ступінь заповнення стелажного обладнання архівосховищ Державного архіву Чернівецької області становить 99,8%. З метою забезпечення повноцінного функціонування та подальшого комплектування установи потрібно збудувати новий корпус з облаштуванням громадського простору для проведення різних культурно-масових заходів. Варто також зазначити, що архів не досить забезпечений сучасними засобами для оцифрування документів, комп'ютерною та копіювальною технікою; потребують фінансування заходи із забезпечення технічного захисту інформації (Про затвердження ..., 2024).

За попередні кілька років у досліджуваному регіоні збільшилася кількість народних майстрів із традиційних ремесел, характерних для Північної Буковини та Північної Бессарабії. Основними видами народного мистецтва є: вишивка, гончарство, ткацтво, лозо- і соломоплетіння, дереворізблення, художня обробка металу та шкіри, бондарство з випалюванням, малярство, витинанкарство, писанкарство, льялькарство, нанизування прикрас із бісеру (Проект ..., 2025).

Щоб з'ясувати особливості розміщення закладів культури Чернівецької області, необхідно розрахувати коефіцієнти локалізації та територіальної концентрації. За допомогою першого з них можна продемонструвати нерівномірність розташування закладів щодо населення. Розраховується цей показник за формулою:

$$K_l = \frac{p \cdot N}{P \cdot n}, \quad (1)$$

де K_l – коефіцієнт локалізації закладів культури; p – кількість закладів у територіальній громаді; N – чисельність населення області; P – кількість закладів в області; n – чисельність населення територіальної громади. $K_l < 1$ вказує на низький рівень локалізації закладів культури; K_l близький до 1 – середній рівень; $K_l > 1$ – високий рівень.

Через наявність різних типів закладів культури наявна потреба в розрахунку інтегрального коефіцієнта локалізації за формулою:

$$IK_l = \frac{(K_{l1} + K_{l2} + K_{l3} + K_{l4})}{4}, \quad (2)$$

де IK_l – інтегральний коефіцієнт локалізації закладів культури; K_{l1} – коефіцієнт локалізації клубних закладів; K_{l2} – коефіцієнт локалізації музеїв; K_{l3} – коефіцієнт локалізації бібліотек; K_{l4} – коефіцієнт локалізації мистецьких шкіл (шкіл естетичного виховання).

Коефіцієнт територіальної концентрації характеризує розосередженість закладів по території і розраховується за формулою:

$$K_{tc} = \frac{p \cdot S}{P \cdot s}, \quad (3)$$

де K_{tc} – коефіцієнт територіальної концентрації закладів культури; p – кількість закладів у територіальній громаді; S – площа області; P – кількість закладів в області; s – площа територіальної громади. Якщо $K_{tc} < 1$, можемо говорити про низький рівень концентрації закладів культури в межах досліджуваної території; K_{tc} близький до 1 – середній рівень; $K_{tc} > 1$ – висока концентрація закладів культури.

Для розрахунку інтегрального коефіцієнта територіальної концентрації використовуємо формулу:

$$IK_{tc} = \frac{(K_{tc1} + K_{tc2} + K_{tc3} + K_{tc4})}{4}, \quad (4)$$

де IK_{tc} – інтегральний коефіцієнт територіальної концентрації закладів культури; K_{tc1} – коефіцієнт територіальної концентрації клубних закладів; K_{tc2} – коефіцієнт територіальної концентрації музеїв; K_{tc3} – коефіцієнт територіальної концентрації бібліотек; K_{tc4} – коефіцієнт територіальної концентрації мистецьких шкіл (шкіл естетичного виховання).

Розподіл окремих закладів культури Чернівецької області відображено на рис. 5. Дані про кількість клубних закладів узято з (Мережа ..., 2024), а музеїв, бібліотек і мистецьких шкіл (шкіл естетичного вихо-

вання) – з паспортів територіальних громад. Високі показники інтегрального коефіцієнта локалізації закладів бачимо у Вишницькій, Конятинській, Вікнянській, Усть-Путильській, Брусницькій, Путильській, Недобоївській, Лівинецькій, Кельменецькій, Кострижівській, Неполоковецькій, Кадубовецькій, Ставчанській, Сокирянській, Герцаївській, Вашківцевській, Тарашанській, Банилівській, Веренчанській, Новоселицькій, Ванчиновецькій, Кам'янецькій, Кіцманській і Глибоцькій громадах; середні показники – у Карапчівській, Хотинській, Рукшинській, Селятинській, Мамалигівській, Красноільській, Терблеченській, Юрковецькій, Берегометській, Новодністровській, Сторожинецькій, Горішньошеровецькій, Кам'янській, Заставнівській, Великокучурівській, Острицькій, Сучевенській та Клішківцевській громадах; решта громад характеризується низькими показниками. Водночас високий рівень територіаль-

ної концентрації закладів спостерігається в Новодністровській, Чернівецькій, Вишницькій, Неполоковецькій, Кострижівській, Брусницькій, Недобоївській, Вікнянській, Новоселицькій, Глибоцькій, Кадубовецькій, Герцаївській, Ставчанській, Кіцманській і Вашківцевській громадах; середній рівень – у Тарашанській, Кам'янецькій, Банилівській, Кельменецькій, Карапчівській, Конятинській, Хотинській, Великокучурівській, Лівинецькій, Ванчиновецькій, Путильській, Веренчанській, Сокирянській, Острицькій, Усть-Путильській, Заставнівській, Мамалигівській і Терблеченській громадах; у решті громад – низький рівень. З огляду на результати розрахунків можна констатувати нерівномірне розміщення закладів культури по регіону.

Висновки

Упродовж 2013–2023 рр. відбулися деякі зміни в мережі закладів культури Чернівецької області. Зменшилася кількість демонстраторів фільмів, бібліотек і біблі-

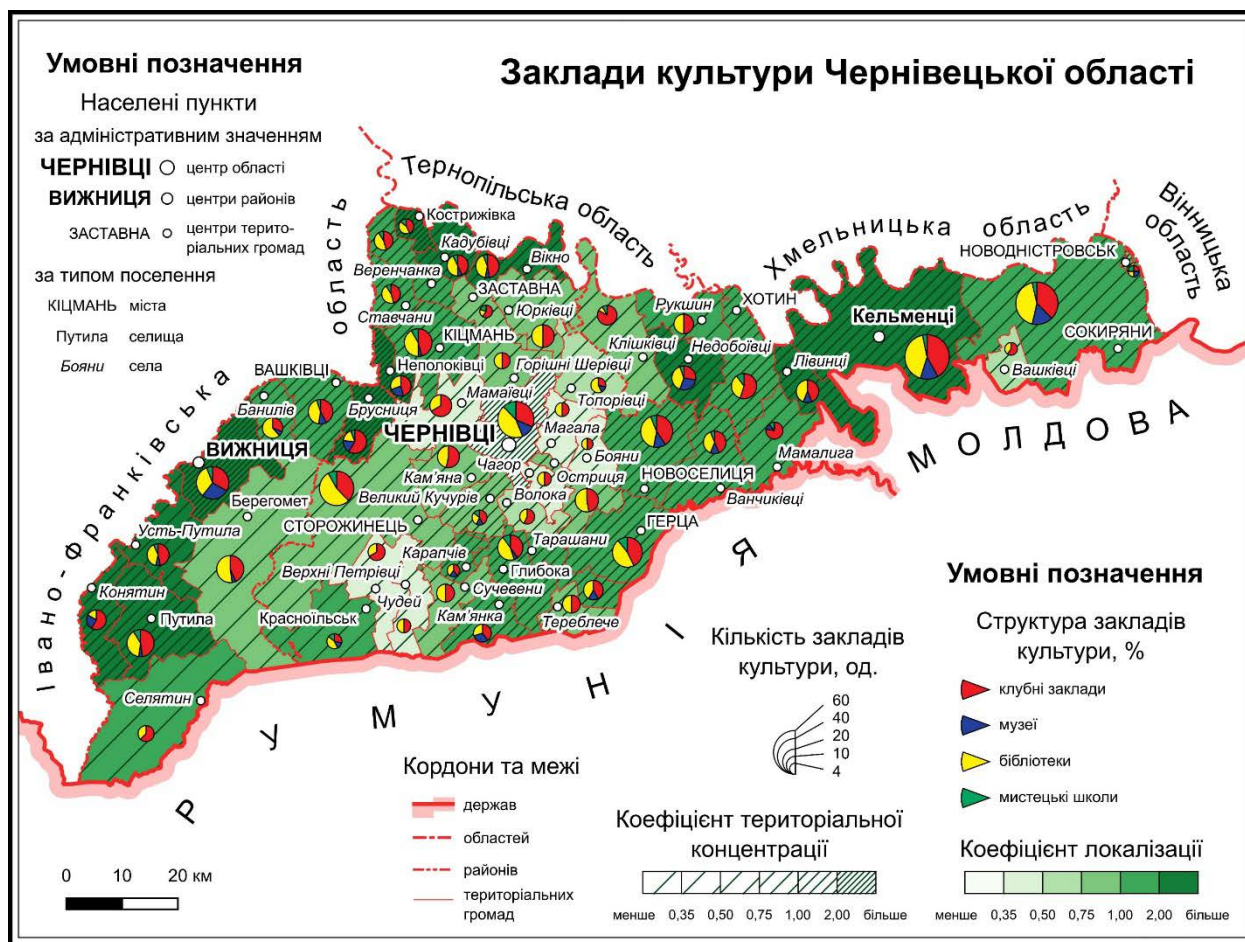

Рис. 5. Розподіл закладів культури в Чернівецькій області (складено автором)

отечного фонду, клубних закладів і місць у них, а також забезпеченість населення усім переліченим. Водночас зросла кількість мистецьких шкіл, що позитивно вплинуло на забезпеченість ними жителів регіону.

Зараз мережа закладів культури в Чернівецькій області представлена 360 бібліотеками, 375 клубними закладами, 11 демонстраторами фільмів, 28 музичними школами, 11 художніми школами, 16 школами мистецтв, Чернівецьким обласним фаховим коледжем мистецтв імені Сидора Воробкевича, 152 музеями, 2 театрами, філармонією, архі-

вами тощо. Діяльність перелічених закладів спрямована насамперед на задоволення культурних потреб населення, забезпечення його творчого та духовного розвитку.

Заклади культури Чернівецької області розосереджені нерівномірно. За середнім значенням інтегральних коефіцієнтів локалізації та територіальної концентрації лідерами є Новодністровська, Вижицька, Вікнянська, Брусницька та Неполоковецька громади. До громад-аутсайдерів відносимо Чудейську, Боянську, Магальську, Петровецьку та Мамаївську.

Список використаної літератури

Задворний С.І. Суспільно-географічні аспекти реорганізації культурно-мистецької сфери Хмельницької області в умовах децентралізації. *Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Географічні науки*. 2016а. № 7. С. 110–117.

Задворний С.І. Суспільно-географічні особливості функціонування базової мережі закладів культури Тернопільської міської територіальної громади. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Географія»*. 2021. № 2 (51). С. 91–100. <https://doi.org/10.25128/2519-4577.21.2.11>.

Задворний С.І. Територіальна організація культурно-мистецької сфери регіону (на матеріалах Хмельницької області) : дис. ... канд. геогр. наук : 11.00.02. Тернопіль, 2016b. 246 с.

Заячук О.Г. Сучасний стан та особливості територіальної організації закладів культури Чернівецької області. *Науковий вісник Чернівецького університету. Географія*. 2013. № № 672–673. С. 101–105.

Кисіль Н.М. Соціально-культурна сфера: територіальна організація та особливості розвитку (на матеріалах Львівської області) : дис. ... канд. екон. наук : 08.10.01. Львів, 2002. 232 с.

Косташук І.І., Кисіль Р.В. Територіальна організація музеїв як об'єктів етнокультурного потенціалу Чернівецької області. *Географія та туризм*. 2021. № 64. С. 42–52. <https://doi.org/10.17721/2308-135X.2021.64.42-52>.

Косташук І.І. Територіальні відмінності в забезпеченості населення закладами культури в Чернівецькій області. *Науковий вісник Чернівецького університету. Географія*. 2011. № 553–554. С. 171–173.

Ламекіна Г.О. Суспільно-географічні особливості сфери культури Дніпропетровської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Географія»*. 2016. № 1 (40). С. 83–92.

Мережа клубних закладів Чернівецької області. 2024 р. *Буковинський центр культури та мистецтва* [Електронний ресурс]. URL: <http://bukcentre.cv.ua/index.php/klubni-zaklady/informatsiina-platforma/6949-merezha-klubnykh-zakladiv-chernivetskoyi-oblasti-2024-rik.html> (дата звернення 12.03.2025).

Мережа публічних бібліотек України у 2023 р.: аналіз стану. *Міністерство культури та стратегічних комунікацій України* [Електронний ресурс]. URL: <https://mcsc.gov.ua/wp-content/uploads/2025/01/analiz-bibliotechnoyi-merezhi-2023.pptx> (дата звернення 15.03.2025).

Моштаківа Н.В. Територіальна організація сфери культури регіональної соціогеосистеми (на прикладі Луганської області) : дис. ... канд. геогр. наук : 11.00.02. Харків, 2011. 441 с.

Проект Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 р. (оновлена редакція). *Чернівецька обласна військова адміністрація* [Електронний ресурс]. URL: <https://bukoda.gov.ua/storage/app/sites/23/uploaded-files/%20оновленої%20СТРАТЕГІЇ.pdf> (дата звернення 15.03.2025).

Про затвердження Програми розвитку архівної справи в Державному архіві Чернівецької області на 2024–2027 рр. : розпорядження від 27 червня 2024 р. № 585-р. *Чернівецька обласна військова адміністрація* [Електронний ресурс]. URL: <https://bukoda.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-prohramy-rozvytku-arkhivnoi-spravy-v-derzhavnomu-arkhivi-chernivetskoi-oblasti-na-20242027-roku> (дата звернення 16.03.2025).

Ситар Л.Й. Стратегічні орієнтири і напрями розвитку інфраструктури сфери культури : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.07. Львів, 2012. 224 с.

- Статистичний щорічник Чернівецької області за 2014 р. / за ред. А.В. Ротаря. Чернівці : Головне управління статистики в Чернівецькій області, 2015. 588 с.
- Статистичний щорічник Чернівецької області за 2017 р. / за ред. Т.Г. Сарчинської. Чернівці : Головне управління статистики в Чернівецькій області, 2018. 544 с.
- Статистичний щорічник Чернівецької області за 2020 р. / за ред. Т.Г. Сарчинської. Чернівці : Головне управління статистики в Чернівецькій області, 2021. 464 с.
- Статистичний щорічник Чернівецької області за 2023 р. / за ред. Т.Г. Сарчинської. Чернівці : Головне управління статистики в Чернівецькій області, 2024. 416 с.
- Флінта Н.І. Культурно-освітній комплекс регіону і його територіальна організація (на матеріалах Тернопільської області) : дис. ... канд. геогр. наук : 11.00.02. Тернопіль, 2005. 197 с.
- Черняк І.В. Трансформація мережі публічних бібліотек під впливом децентралізації. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 2. С. 31–38. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2022.263828>.

References

- Zadvornyi, S.I. (2016a). Suspilno-heohrafichni aspekty reorhanizatsii kulturno-mystetskoi sfery Khmelnytskoi oblasti v umovakh detsentralizatsii [Human-geographical aspects of reorganization of cultural and artistic sphere of Khmelnytskyi region in terms of decentralization]. *Naukovi zapysky Sumskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni A.S. Makarenka. Heohrafichni nauky [Scientific Notes of Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko. Geographical Sciences]*, 7, 110–117 [in Ukrainian].
- Zadvornyi, S.I. (2021). Suspilno-heohrafichni osoblyvosti funktsionuvannia bazovoi merezhi zakladiv kultury Ternopilskoi miskoi terytorialnoi hromady [Human-geographical features of functioning of the basic network of cultural institutions of Ternopil city territorial community]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Heohrafiia [Scientific Notes of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Geography]*, 2 (51), 91–100. <https://doi.org/10.25128/2519-4577.21.2.11> [in Ukrainian].
- Zadvornyi, S.I. (2016b). Terytorialna orhanizatsiia kulturno-mystetskoi sfery regionu (na materialakh Khmelnytskoi oblasti) [Territorial organization of cultural and artistic sphere of the region (on materials of Khmelnytskyi region)] (Publication No. 0416U003884) [Candidate's thesis, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University]. National Repository of Academic Texts. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0416U003884> [in Ukrainian].
- Zayachuk, O.H. (2013). Suchasnyi stan ta osoblyvosti terytorialnoi orhanizatsii zakladiv kultury Chernivetskoï oblasti [Cultural institutions the Chernivtsi oblast: present-day state and peculiarities of territorial organization]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu. Heohrafiia [Scientific Bulletin of Chernivtsi University. Geography]*, 672–673, 101–105 [in Ukrainian].
- Kysil, N.M. (2002). Sotsialno-kulturna sfera: terytorialna orhanizatsiia ta osoblyvosti rozvytku (na materialakh Lvivskoi oblasti) [Social and cultural sphere: territorial organization and peculiarities of the development (on the materials of Lviv region)] (Publication № 0402U001237) [Candidate's thesis, Ukrainian State Forestry University]. National Repository of Academic Texts. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0402U001237> [in Ukrainian].
- Kostaschuk, I.I., & Kisil, R.V. (2021). Terytorialna orhanizatsiia muzeiv yak ob'ektiv etnokulturnoho potentsialu Chernivetskoï oblasti [Territorial organization of museums as objects of ethnocultural potential of Chernivtsi oblast]. *Heohrafiia ta turizm [Geography and Tourism]*, 64, 42–52. <https://doi.org/10.17721/2308-135X.2021.64.42-52> [in Ukrainian].
- Kostaschuk, I.I. (2011). Terytorialni vidminnosti v zabezpechenosti naselennia zakladamy kultury v Chernivets'kii oblasti [Territorial differences in the provision of cultural institutions to the population in Chernivtsi region]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu. Heohrafiia [Scientific Bulletin of Chernivtsi University. Geography]*, 553–554, 171–173 [in Ukrainian].
- Lamekina, H.O. (2016). Suspilno-heohrafichni osoblyvosti sfery kultury Dnipropetrovskoi oblasti [The socio-geographical features of the sphere of culture of the Dnepropetrovsk region]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Heohrafiia [Scientific Notes of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Geography]*, 1 (40), 83–92 [in Ukrainian].
- Merezha klubnykh zakladiv Chernivetskoï oblasti. 2024 rik. *Bukovynskyi tsentr kultury ta mystetstva [Network of club establishments of Chernivtsi region. 2024. Bukovyna Center of*

Culture and Arts]. [Electronic resource] URL: <http://bukcentre.cv.ua/index.php/klubni-zaklady/informatsiina-platforma/6949-merezha-klubnykh-zakladiv-chernivetskoyi-oblasti-2024-rik.html> (access date 12.03.2025) [in Ukrainian].

Merezha publichnykh bibliotek Ukrainy u 2023 rotsi: analiz stanu. *Ministerstvo kultury ta stratehichnykh komunikatsii Ukrainy* [The network of public libraries of Ukraine in 2023: analysis of the state. *Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine*]. [Electronic resource] URL: <https://mcsc.gov.ua/wp-content/uploads/2025/01/analiz-bibliotechnoyi-merezhi-2023.pptx> (access date 15.03.2025) [in Ukrainian].

Moshtakova, N.V. (2011). Terytorialna orhanizatsiia sfery kultury rehionalnoi sotsioheosystemy (na prykladi Luhanskoi oblasti) [Territorial organization of sphere of culture of regional sociogeosystem (based on the Lugansk region)] (Publication № 0411U005986) [Candidate's thesis, V.N. Karazin Kharkiv National University]. National Repository of Academic Texts. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0411U005986> [in Ukrainian].

Proiekt Stratehii rozvytku Chernivetskoi oblasti na period do 2027 roku (onovlena redaktsiia). *Chernivetska oblasna viiskova administratsiia* [Draft Development Strategy of Chernivtsi Region for the period until 2027 (updated version). *Chernivtsi Oblast Military Administration*]. [Electronic resource] URL: <https://bukoda.gov.ua/storage/app/sites/23/uploaded-files/%20оновленої%20СТРАТЕГІЇ.pdf> (access date 15.03.2025) [in Ukrainian].

Pro zatverdzhennia Prohramy rozvytku arkhivnoi spravy v Derzhavnomu arkhivi Chernivetskoi oblasti na 2024–2027 roky: rozporiadzhennia № 585-r. *Chernivetska oblasna viiskova administratsiia* [On approval of the Program for the Development of Archival Affairs in the State Archives of Chernivtsi Region for 2024–2027: Order № 585-r. *Chernivtsi Oblast Military Administration*]. [Electronic resource] URL: <https://bukoda.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-prohramy-rozvytku-arkhivnoi-spravy-v-derzhavnomu-arkhivi-chernivetskoi-oblasti-na-20242027-roky> (access date 16.03.2025) [in Ukrainian].

Sytar, L.Y. (2012). Stratehichni oriientyry i napriamy rozvytku infrastruktury sfery kultury [Strategic guidance and direction of infrastructure for culture] (Publication № 0412U006562) [Candidate's thesis, Private Higher Educational Institution "Lviv University of Business and Law"]. National Repository of Academic Texts. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0412U006562> [in Ukrainian].

Rotar, A.V. (ed.) (2015). Statystychnyi shchorichnyk Chernivetskoi oblasti za 2014 rik [Statistical Yearbook of Chernivtsi Oblast for 2014]. Chernivtsi: Main Department of Statistics in Chernivtsi Oblast [in Ukrainian].

Sarchynska, T.H. (ed.) (2018). Statystychnyi shchorichnyk Chernivetskoi oblasti za 2017 rik [Statistical Yearbook of Chernivtsi Oblast for 2017]. Chernivtsi: Main Department of Statistics in Chernivtsi Oblast [in Ukrainian].

Sarchynska, T.H. (ed.) (2021). Statystychnyi shchorichnyk Chernivetskoi oblasti za 2020 rik [Statistical Yearbook of Chernivtsi Oblast for 2020]. Chernivtsi: Main Department of Statistics in Chernivtsi Oblast [in Ukrainian].

Sarchynska, T.H. (ed.) (2024). Statystychnyi shchorichnyk Chernivetskoi oblasti za 2023 rik [Statistical Yearbook of Chernivtsi Oblast for 2023]. Chernivtsi: Main Department of Statistics in Chernivtsi Oblast [in Ukrainian].

Flinta, N.I. (2005). Kulturno-osvitnii kompleks rehionu i yoho terytorialna orhanizatsiia (na materialakh Ternopilskoi oblasti) [Cultural-educational region complex and its territorial organization (on materials of Ternopil region)] (Publication № 0406U000883) [Candidate's thesis, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University]. National Repository of Academic Texts. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0406U000883> [in Ukrainian].

Cherniak, I.V. (2022). Transformatsiia merezhi publichnykh bibliotek pid vplyvom detsentralizatsii [Transformation of the network of public libraries under the influence of decentralization]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia* [Library Science. Record Studies. Informology], 2, 31–38. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2022.263828> [in Ukrainian].

Отримано: 14.07.2025
Прийнято: 08.09.2025
Опубліковано: 17.10.2025

